

Telegraful

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un și un mic 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Sărbătoare națională

— Jubileul domnului Profesor Nicolae Iorga —

În ședințe omagiale, Par-
lamentul, Academia Română,
Universitățile din țară, și până la
cele mai modeste asociații cultu-
rale, au ținut să sărbătorească
ziua de 18 Iunie 1931, când ma-
rele cărturar și apostol al nea-
mului, dl Prof. Nicolae Iorga,
a împlinit 60 ani de viață.

Cu acest prilej ni-am dat
seamă din nou câtă muncă pro-
digioasă a desfășurat, în toate
domeniile publice, ilustrul sărbă-
torit, a cărui viață se împletește
în adevăr cu însăși viața popo-
rului român.

E firesc, când, Ardealul mai
ales, se asociază la șirul născut
al acelora, cari își manifestează
sentimentele de recunoștință și
admirare pentru activitatea stră-
lucită națională, istorică și lite-
rară, a sărbătoritului de astăzi,
care înainte cu treizeci de ani,
în călătoriile sale prin ținuturi
robite, a desgropat și a dat viață
faptelor uitate ale smeriților no-
ștri preoți și săteni, martiri fără
nume, alcătuindu-le istoria cultu-
rală și slujind tot odată ca în-
drumător tuturor cercetătorilor
mai noi, preocupați de trecutul
Ardealului.

Din vasta activitate, istorică
și literară și culturală, a dlui Prof.
N. Iorga, nu putem, în aceste
rânduri restrânse, nici măcar să
pomenim sumar lucrările monu-
mentale ale geniului său. Într-o
bibliografie, nu tocmai nouă,
scrisă de Pr. Ștefan Metes, istoric
de seamă al bisericii noastre, se
constată că opera istorică a pro-
fesorului Iorga conține peste o
mie de titluri de lucrări; — ceea
ce însă nu l-a oprit să muncească
și să producă, și în alte domenii
ale vieții, cele mai rodnice re-
zultate.

Făuritor de suflete și pregă-
titor al marelui uniri naționale, N.
Iorga a înființat Universitatea de
vară la Vălenii de Munte, unde
numeroși tineri și mai puțin ti-
neri ardeleni, între dâșii preoți,
ani de-a rândul s'au inspirat, pen-
tru a deveni harnici misionari ai

unui ideal ce avea să se împli-
nească. Nimeni, până la marele
dascăl dela Vălenii de Munte,
n'a dovedit o mai desăvârșită
înțelegere pentru necazurile și
suferințele din Ardealul prigonit,
alinând durerile, îmbărbătând și
luminând.

Se împlinesc tocmai două-
zeci de ani, decând, în discursul
său ținut în parlament, dl N. Iorga
a apărut cu temeinice argumente
autonomia bisericească. Dacă bi-
serica noastră a decăzut, «este
că n'a fost lăsată în rosturile ei
bisericești, că statul s'a amestecat
în socotelile ei bisericești». Lo-
viturile aplicate acestei autonomii,
— în vechiul regat încă pe la
mijlocul veacului trecut, ear după
întregirea țării și în ținuturile
desrobite, — sânt fapte ce nu
țin seamă de ființa bisericii. Ce
este această biserică? Dl N. Iorga
declară, în discursul amintit, că
este o «instituție de ordin divin,
cu principiile sale imutabile și
are e jurisdicție care pleacă dela
acele principii și forme de căr-
muire, de administrație, care sânt
în legătura cea mai strânsă cu
însuș spiritul bisericii» și că «bi-
serica, atâta vreme cât s'a călău-
zit de sine, ni-a dat arhieriei vred-
nici, ni-a dat o viață exemplară
și au izvorât din ea foloase mari
pentru viața culturală, pentru
viața morală, pentru viața noa-
stră națională în genere». —

Reputația profesorului și par-
lamentarului Nicolae Iorga s'a
întins de mult departe peste fron-
tiere. Întreg Apusul, și de curând
Statele-Unite americane, cu așe-
zămintele lor de cultură, se în-
chină cu respect și admirare căr-
turarului român Nicolae Iorga.

La vârsta de 60 de ani Prof.
Iorga primește sarcina de a fi
întâiul sfetnic al tinărului Suveran.

Viață lungă și activitate fe-
cundă îi dorește și în această ca-
litate fiecare bun cetățean al
patriei.

Biserica ortodoxă română,
care are fericirea și mândria să
numere pe actualul sărbătorit

Un conflict local cu semnificație generală

Infricoșata scenă din pustie,
petrecută între Hristos și dia-
volul, apare cu regularitate în
conflictele dintre biserică și stat.

Reapare azi în Italia între
papă și duce. În ordinea politică
se tălmăcește așa că un con-
cordat, încheiat înainte cu doi
ani, se clatină.

Lumea vede pe scenă Vati-
canul și fascismul. Papa și ducele
nu se luptă pentru amuzarea
spectatorilor, ci pentru a se de-
cide: mai poate biserică coborâ
în arena vieții politice și care pot
fi sortii biruinței în această luptă.

Pentru orice înțelegător al
situației, papa reprezintă medie-
valismul, iar ducele prezentul.

Când s'a cunoscut mult
trămbitatul tratat lateran, toată
lumea credea că s'a realizat un
act memorabil. Dar nimeni nu
încumeta să facă prorocii opti-
miste cu privire la rezultatele
practice ale acelui act.

La prima vedere, papa n'a
câștigat nimic. Puterea temporală
a papei de mult a fost așezată
în mormânt pecetluit.

Dar sub raport religios, câș-
tigul papei nu poate fi ignorat.
Catolicismul a fost recunoscut
religie de stat, Vaticanul numește
episcopii, căsătoria religioasă e
obligatoare, iar școlile de stat au
introdus învățământul religiei.

De altă parte «prisonierul
din Vatican» a obținut un pre-
stigiul moral mai însemnat decât
«protejatul» Italiei.

Dar Mussolini își făcuse so-
cotelile sale, să prefacă papali-
tatea într-o instituție italiană și
eventual într-o unealtă de reali-
zare a aspirațiilor politice na-
ționale.

printre ai săi, dorește marelui
său fiu îndelungime de zile cu
multă sănătate, implorând Cerul
să îndrepte pașii urmașilor săi să
meargă pe aceleași urme, de
muncă și cinste, care îl caracteri-
zează în tot ce a creiat pentru
neam și biserică.

Lumea externă și-a dat seama
că imperialismul papal, pus în
slujba naționalismului italian, ar
putea deveni o amenințare a păcii
europene.

Italianizarea papalității însă
reduce prestigiul ei în lume.
«Cartea Albă», pe care o pregă-
tește Vaticanul e o primă de-
monstrație și o mobilizare ocultă
a forțelor de luptă.

Vaticanul nu improvizează
planurile strategice ori câte sur-
prize s'ar stârni pe suprafața
globului.

Deocamdată «Cartea Albă»
va urma dictonul: fortiter in re,
suaviter in modo!

Dela încheierea concordatu-
lui, Vaticanul glăsuiește prin en-
ciclici răsunătoare. În cea mai
recentă enciclică, combate socia-
lismul și îndeamnă pe catolicii
din lume să nu dea ascultare
acestei religii sociale anarhizante,
anticlericale și ateiste.

Ducelui i-a cerut să inter-
zică accesul pelerinilor protestanți
de pe continent, în Italia, cari
seamănă microbii răsvrătirii în
contra autorității spirituale, și să
interzică propaganda protestantă
în Italia. Mussolini a răspuns că
deși catolicismul e religie de stat,
libertatea conștiinței n'o poate
stingheri. Când ar fi consimțit
Mussolini la pretențiile Vatica-
nului, o mulțime de state euro-
pene ar fi fost gata să revizu-
iască libertățile acordate catoli-
cilor locali.

Cu toate acestea Mussolini
va respecta concordatul. Când
l-a încheiat, frica împărăteșă în
Europa. Statele se temeau de in-
vaziile armate de peste hotare și
de comuniștii lăuntrici.

Mussolini a cedat câteva po-
goane teritoriale și compensații
pecuniare și s'a aliat cu Inter-
naționala neagră în contra Inter-
naționalii roșii.

Biserica luptă pentru pro-
prietate, stabilitate, morală și
pentru proletariatul disciplinat.

Ducelui nu i s'a cerut o măr-
turisire de credință și de loiali-
tate față de doctrina bisericii.

Papa, cât timp a fost închis
între zidurile Vaticanului, a fost

martir și zeu, iar ca ministru al religiei oficiale poate deveni iarăși om.

Motive politice au determinat prizonieratul și tot rațiuni politice i-au dat desrobirea.

Când papii erau putrezi de bogați și dictau în lume, s'a ridicat un om modest, care înaintând pe treptele umilinței și ale sărăciei a ajuns la gradul cel mai înalt de sfințenie și de fericire. Influența lui Francisc a crescut și a eclipsat strălucirea autorității papale, care poruncește și pe depsea.

Din sărăcie, Francisc din Assisi și-a creat o regalitate. La curțile împărătești o sută de servitori slujesc pe Suveran, iar servitorul din Assisi slujea la o sută de suverani ai mizeriei.

Pe măsură ce focul luptei se încinge între Vatican și duce, pentru întâietate, lumea se întoarce cu sufletul său la vremea lui Francisc de Assisi, preferind să aibă conducători cu autoritate dar cu influență, decât conducători cu autoritate și fără influență.

Tr. Scorobet.

LUI TAKE IONESCU.

Statuea în bronz, ridicată de poporul recunoscător lui Take Ionescu, s'a desvelit în capitală în ziua de Duminecă 21 Iunie 1931. A fost comemorat bărbatul de stat, cu rol covârșitor în viața publică a țării, «marele european» Take Ionescu, unul din înfăptuitorii fruntași ai unității noastre naționale. Neamul întreg, al acestei țări întregite prin vrednicia lui, a participat cu tot sufletul la solemnitatea măreață de Duminecă. Numele ilustrului patriot rămâne înscris pe vecie în Cartea neamului românesc.

FOISOARA

Mai aproape de Tine Doamne

— 11 VI 1931 —

O dimineată curată, frumoasă, senină. Razele soarelui chemător mângâie obraji plini de sănătate ai credincioșilor dornici de-a se urca pe Piatra Craiului, ca acolo să se închine, să se roage.

Plecăm dela biserică la ora 7 a. m. în dangăt lin de clopot, cu inimile podidite de fiorii credinței, cu sufletele încălzite de nădejdea împlinirii rugăciunilor noastre.

Ieșind din comună, șirurile noastre se măresc. Alte pâcuri vesele sânt înaintea noastră, altele vin grăbite să ne-ajungă.

După trei sferturi de drum pietros, trebuie să urcăm mult... mult, pe cărări cu cotituri...

Și am urcat trei ore și un sfert. Urcușul e greu pentru unii, ușor pentru alții.

Au urcat doamne, domnișoare, femei tinere și bătrâne, fetițe, copii,

Noul parlament

— Primele ședințe. — Validările. — 18 Iunie. — Cuvintele arhierilor noștri la această ocazie. —

Corpurile legiuitoare, convocate în sesiune extraordinară, s'au întrunit în 15 Iunie 1931, după celebrarea serviciului divin dela Patriarhie, în sala de ședințe a Camerii.

La intrarea în Cameră a M. Sale Regelui, urmat de Marele Voevod Mihai și de A. S. R. Principelui Nicolae, Suveranul este aclamat cu însuflețire de toți senatorii și deputații, ear publicul numeros din tribune se asociază la această manifestație entuziastă.

M. Sa Regele ceteste cu glas limpede Mesajul Tronului, amintind aleșilor națiunii marile îndatoriri ale tuturor: înțelegerea adâncă a trebuințelor țării, sprijin lucrărilor de creațiune, pentru a întări încrederea și siguranța în munca ce ne stă înainte.

Mult ovaționate sânt cuvintele Suveranului relativ la armata țării și la statele aliate.

Fără a prezenta pentru moment un mai vast program, mesajul conține și următoarele părți:

Noua reprezentanță națională, în care se întâlnesc toate partidele și grupările politice, are sarcina deosebit de grea ca, lăsând la o parte pentru o vreme tot ceea ce le desparte, să aducă la îndeplinire măsurile menite a face din această țară binecuvântată și din popoarele ei, în fruntea cărora, prin vechime, muncă, vitejie și sacrificii, stă nația românească, ceea ce o lungă tradiție și bogăția neasemănată a tuturor producțiilor impun ca o sacră datorie.

Tristul spectacol al unor continue neînțelegeri, care pot

compromite instituția parlamentară însăși, ale cărei origini le găsim și în propriul nostru trecut, trebuie să facă loc unei conlucrări spornice, singura în stare să înzestreze statul și țara cu așezăminte durabile, nesupuse schimbărilor dela un regim la altul.

A trezi inițiativele adormite, a le armoniza în iubirea pentru țară, a respecta acțiunea de stat menită a da forme acestei armonii, în această stă soluția cea mare a greutăților care nu pot dispărea fiind soluționate numai pe latura orânduiri de ordin material.

Veți avea să simplificați în toate domeniile un aparat de stat prea greu pentru o societate al cărui caracter a rămas în mare parte pe linia vechilor datini și care se cere îndreptată altfel, decât printr-o greoaie legislație, în aspirațiile ei către o viață modernă.

Ori unde se va cere îndreptarea legislației actuale, veți avea să dați guvernului Meu concursul domnilor voastre pentru o prefacere îndrumată pe calea orânduiri definitive a așezămintelor publice.

Economiile pe care sântem nevoiți să le facem nu vor atinge întru nimic organizația și dezvoltarea apărării noastre naționale.

Înviorarea și ridicarea producției agricole este condiția de capetenie a însănătoșirii vieții noastre economice.

În materie de învățământ, vi se va aduce pentru legiferare numai ce nu se poate rezolvi pe cale de regulament într-o acțiune mai potrivită cu nevoile sufletești ale țării. Proiectele de legi vor privi libertatea universității, ușurarea învățământului secundar și simplificarea examenului de bacalaureat...

Relațiunile noastre cu toate țările continuă a fi amicale și se va face tot ce e cu putință pentru a le întări încă mai mult. Rămân neatinse legăturile noastre cu statele aliate, cu care sântem legați prin glorioase amintiri și prin dorința de a păstra rezultatele drepte la care împreună cu dânsii am ajuns, ținta noastră fiind întărirea acelei solidarități

internaționale care e singura bază posibilă a civilizației cu atâta greutate întemeiată prin secularele silinți comune, căci liniștea de care lumea are nevoie atât de mult nu poate fi dobândită prin schimbările hotarelor, ci prin desființarea divergențelor morale. Guvernul Meu va căuta a face cât mai însuflețită prin interese economice și legături culturale această colaborare.

*

De remarcat că, în vremea ce altădată validarea alegerilor se discuta săptămâni întregi, Adunarea deputaților actuali a validat alegerile în trei zile.

*

Parlamentul a sărbătorit, în 18 Iunie, așa cum se cuvine, pe marele patriot Nicolae Iorga.

Toate grupările politice, care au ținut să se ridice mai pe sus de patimile mărunte, și-au rostit cuvântul omagial pentru N. Iorga, atât la cameră, cât și la senat.

Omagiul ardelenilor l-a tălmăcit, în cameră, dl Gh. Moroiu, zicând:

Noi vă mulțumim cu recunoștință pentru tot ce ați făcut în trecut pentru noi, ardeleni, și pentru tot ce veți face în viitor pentru întreaga noastră nație și pentru această bună țară a noastră, România întregită, și vă mulțumim și pentru acest spirit de iubire, înțelegere și solidaritate între frați ce emană dela dv., dar nu numai între frați, ci și între noi românii și celelalte popoare colocuitoare ale țării, căci în această apropiere sufletească, în această înțelegere frățească, în această solidaritate între noi toți, în acel respect și sprijin reciproc al bunurilor noastre morale și culturale comune și al tradițiilor noastre, stă cu drept cuvânt pacea și buna stare a patriei noastre și întărirea tot mai puternică a temeliiilor regatului, pe care le preconizați dv. și a Tronului, dela înălțimea căruia, cu ochii săi de vultur, iubitul nostru Rege Carol II veghează zi de zi, ceas de ceas, la destinele luminoase ale poporului nostru...

*

În senat, după o măească cuvântare a președintelui său, dl Mihail Sadoveanu, a rostit I. P. S. Sa Pimen, mitropolitul Moldovei și Sucevei, următoarele:

Ajungem după ora 11. Ne hodonim o jumătate de oră.

Când m'am ridicat depe covorul verde, ca la un semn dat, toată lumea a fost în picioare, gata de rugăciune.

Trei-patru sute de ființe rugătoare, în preajma a lor două cruci bătute de vremuri, sub falfăirea falnică a praporului, pe vârful Pietrii Craiului, e un tablou mareț, emoționant.

Ne simțiam cu toții smulși din uriașă frământare a lumii, ne simțiam: Mai aproape de Tine, Doamne!

Duhul Domnului se revarsă asupra noastră în valuri de călduroase mireșme duhovnicești și toți eram într'un gând.

Inimile noastre înrăurite de puterea rugăciunii, sufletele noastre avântate de puterea credinței, plutiau într-o covârșitoare atmosferă duhovnicească.

S'a făcut sfințirea apei. S'a săvârșit rânduiala dela ploaie prea multă și s'au cetit trebuitorile molitve.

Poporul dreptcredincios din

Zărneșu ia parte activă prin cântări la astfel de slujbe.

Ce tablou frumos: Protopopul Branului, în fruntea alor 300—400 închinători să preamărească pe Dumnezeu cu cântări de laudă pe Piatra Craiului, iară jos, în adâncime pe malul Bârsei, clopotele celor două biserici să vestească tuturor ruga noastră și slujba ce-o oficiază în același timp preotul Pană în biserica Sf. Nicolae.

Când s'a cântat: Mântuește Doamne poporul tău... și Stăpână primește rugăciunile robilor tăi... toată ceata închinătorilor a cântat așa de frumos, așa de fermecător, așa de înălțător, încât m'a înrăurit profund.

Am fost cu toții numai o inimă, numai un suflet, robii de Domnul.

Vai, numai în astfel de momente te convingi profund de energia credinței credincioșilor ce-i păstorești.

La urmă am vorbit, puțin. Nu știu ce-am vorbit. Căci atunci când vezi credința în toată limpezimea și realitatea ei; atunci când te simți așa de aproape de Dumnezeu, când pu-

Neamul românesc este în zi de sărbătoare; neamul românesc sărbătorește pe cel mai mare învățat și dascăl al său.

Biserica ortodoxă română al cărei trecut, marele învățat Nicolae Iorga l-a răscolțit și l-a evidențiat ca o instituție culturală națională, românească, se asociază din toată inima și binecuvintează sărbătorirea marelui învățat Nicolae Iorga. (Aplauze prelungite).

Nu eu am să înșir toate lucrurile pe care Nicolae Iorga le-a desăvârșit până acum, dar îi dorim ca să desăvârșască încă multe în decursul vieții sale.

Mă voi mărgini, numai, a ruga pe bunul Dumnezeu, să dea sănătate marelui nostru dascăl Nicolae Iorga, să trăiască și să conducă mai departe cultura neamului nostru românesc, nu numai în limitele României întregite, dar și în toată lumea aceea mare, — lucru pe care deja l-a început...

I. P. S. Sa mitropolitul Gurie al Basarabiei:

Domnule președinte, domnilor senatori, mă simt dator ca mitropolit al Basarabiei, să exprim de pe această tribună, dragostea moldovenilor dintre Prut și Nistru, dragostea drept credincioșilor și admirația noastră dlui Nicolae Iorga, care în cercetările sale istorice, nu a uitat de provincia noastră dintre Prut și Nistru, și pe când încă se găsea sub ruși ne-a vestit și ne-a cunoscut că sântem sânge din sângele românesc și sântem urmașii și plăeșii lui Ștefan cel Mare: și cu aceste scrieri ne-a îmbărbătat pe noi și ne-a făcut să ne cunoaștem obârșia noastră, ca în vremea când va sosi ceasul să fim gata ca să zicem că suntem români și vrem ca românii să ducem o viață în vecii vecilor. (Aplauze).

Și după război, după unire, dl Iorga cu toată dragostea a scris despre Basarabia și ne-a luminat mințile noastre în chestiunea națională și patriotică, pe care noi înainte de război în vremea rușilor nu o puteam cunoaște, căci cu greu pătrundea carte românească între Prut și Nistru.

Avem admirație față de întreaga viață a dlui Iorga, în direcți-

terea Duhului se revărsa în valuri îmbelșugate asupra celor ce cu dragoste se închină și se roagă, cuvintele preotului curg potolite, țâșnesc din adâncimi nebănuite, ca unda izvorului de munte; căldura duhovnicească pălpăie cu energie în ele și puterea lor înrăuritoare n'are margini.

Fiorii de mulțumire ce tresăreau în ochii tuturor, bucuria neajmărită ce le împânzia fața purpurată de aerul rece, dragostea ce mi-au manifestat cu vorbe frumoase și calde, mi-au procurat cea mai mare satisfacție din viața mea de preot.

Am plecat spre casă la ora 2 p. m. și am ajuns la ora 5.

Frânți de oboseală trupească, dară vigoroși sufletește, ne-am desprins la biserică, făgăduind solemn că în tot anul vom face acest drum ca să ne rugăm, în preajma celor două cruci, în jurul alor sute de luminări, aprinse, acolo sus, pe Piatra Craiului, Mai aproape de Tine, Doamne!

Prot. Vasile Stolicanea.

unea bisericii, prin care cercetări dl Iorga a descoperit și a luminat viața românească despre însemnătatea bisericii în crearea și consolidarea neamului nostru românesc. Dela dânsul am înțeles, ce mult au lucrat pentru ridicarea culturii noastre, mitropoliții, episcopii, arhimandriții, monahii mănăstirilor și chiar bisericile parohiale. Pentru aceasta, mă simt dator să-i aduc omagiile mele și să-i exprim respectul meu și să-i doresc dela bunul Dumnezeu ca să mai trăiască încă mulți și fericiți ani, să-și vadă îndeplinit acel ideal de consolidare a bisericii pe care îl are.

Să trăiți ani mulți fericiți! (Aplauze îndelung prelungite). —

Mulțumind tuturor pentru sărbătoștile cuvinte, dl N. Iorga a răspuns că cel mai frumos omagiu ce i se poate aduce de acest parlament este, ca el să slujească interesele țării, «care suferă de multe suferințe și pe care o putem îndrepta numai cu toții împreună»...

Preoții nostri parlamentari au avut la Cameră, o consfătuire, în legătură cu apărarea intereselor bisericii ortodoxe.

S'a opinat, ca preoții ortodocși cari fac parte din parlament să aibă cât mai dese întrevăderi, pentru o conlucrare comună în ce privește nevoile bisericii.

În acest scop, cu prilejul rectificării bugetului reprezentanții clerului în parlament, vor cere guvernului să repare nedreptățile create sub regimul trecut bisericii ortodoxe. Se știe, că prin bugetul actual cultele minoritare au fost favorizate în detrimentul bisericii ortodoxe, neținându-se seamă, la repartizarea subvențiilor, de principiul proporționalității stabilit de regimul cultelor.

Desființare de școli. Din motive financiare, dar și din alte motive, s'a hotărât desființarea, pe data închiderii anului școlar, a unui număr însemnat de școli. Sânt desființate 50 de licee și gimnazii din Ardeal și din celelalte părți ale țării, mai multe școli profesionale, normale și seminarii. Consiliul de inspectori generali este ocupat de problema deplasării numărului de profesori rămași fără catedră.

Pentru pacea lumii

IV

(Sfârșit)

— Cum s'a format mișcarea Paneuropei?

Mișcarea paneuropeană este tânără. Dar visul unei grupări a Europei este vechi.

Începând dela Carol cel Mare până la Napoleon, gruparea Europei a fost visul tuturor marilor monarhi ai Europei, susținuți de cei mai mari poeți și cugetători. Dar abea acum, după marele război, s'a putut porni mișcarea Paneuropei. Ea se naște în 1923, când cu fundațiunea *Uniunii Paneuropene* și publicarea cărții «*Pan-europa*» (de Coudenhove Kalergi, Paris, Hachette).

De atunci mișcarea s'a dezvoltat tot mai mult, luând un caracter intelectual, politic și economic.

Dela 3 până la 6 Octombrie 1926 își ține ședințele la Viena primul *Congres Paneuropean*, care stărnește ecou formidabil în Europa întreagă.

Câteva luni mai târziu, Aristid

M. Sa Regele felicită pe dl Prof. N. Iorga

Edtă scrisoarea pe care MAJESTATEA SA REGALE a adresat-o Domnului Profesor N. Iorga, Președintele Consiliului de miniștri, cu prilejul împlinirii a 60 de ani:

IUBITUL MEU PREȘEDINTE AL CONSILIULUI,

În această mare zi în care împlinești 60 de ani, vin cu tot sufletul să uez aceleia care Mi-a fost un scump profesor și prieten în zilele negre, ani mulți fericiți și multă putere spre a putea duce la bun sfârșit frumoasa operă de guvernare ce ai întreprins.

Atâtea decenii ai fost acela care ai însușit și ai îndrumat pe calea patriotismului adevărat tineretul patriei, azi când serbezi această aniversare a unei jumătate de veac, plus zece, închinat culturii țării, ești într-o situație care îți dă prilejul de a îndruma sufletește întregul popor.

Cu sentimente de deosebită dragoste către omul de înaltă cultură și către acel care conduce guvernul Meu, îți reînnoesc felicitările Mele cele mai calde și mai sincere.

Să-ți dea Dumnezeu sănătate și putere pentru mulți ani de azi înainte.

București, în 8 VII. 1931.

CAROL

Președintele Agrului era să ajungă subsecretar de stat? Ziăruț Dimineața din 20 Iunie publică știrea că dl Dr. Iuliu Hațiegan a recomandat la început ca subsecretar de stat pentru Ardeal pe dl Valer Pop, deputat ales pe listele «Uniunii naționale» și președintele «Asociației generale a românilor uniți» (A. G. R. U.). Dl Iorga ar fi renunțat însă la numirea dlui Valer Pop la înzistențele unor ierarhi ortodocși. Ziăruț Dimineața condamnă pe dl Iorga că n'a respins «de plano amestecul unui considerent atât de puțin serios în decisiile vieții politice»; că prin această faptă «redeșteaptă luptele religioase din Ardeal și convicțiunea românilor uniți că sunt tratați cu vitregie de către oficialitatea românească».

Naivități de acestea (să fie uneori și altceva?) întâlnim destul de des în presa de peste munți. Și am ruga pe informatorii acestor ziare să se mărginească la descrierea simplă a faptelor de natura aceasta (când le cunosc) atunci când prin calitatea lor sau prin alte împrejurări sânt puși în imposibilitate de-a cunoaște rezorturile intime ale faptelor pe cari le descriu.

Dl Valer Pop este președintele «Acțiunii catolice», care între uniți poartă numele de Agru. Iar «Acțiunea catolică», înființată și impusă de papa actual, Pius XI, în toate țările, ca să strângă sub steagul său pe toți mirenii catolici și toate organizațiile lor, nu e o societate pentru îngrijirea cultului, sau pentru predicarea virtuților, ci una de luptă împotriva principiilor necatolice în orice domenii s'ar manifesta: în economia politică, în educație, în filozofie, dar mai ales în politică. Este un fel de ligă, care ca și cea antisemită b. o., se deosebește de partid doar prin faptul că nu activează ca acela numai în vederea puterii, ci se folosește și de alte multe căi pentru a-și impune principiile sale în toate planurile vieții, și încă prin aceea că are în vedere nu toate elementele componente ale societății, ci numai pe unul (în cazul nostru pe catolici).

Că lucrul stă așa, o dovedește faptul că statutele acestei organizații opresc pe conducătorii ei locali sau dela centru să arate vreo unilateralitate politică și să primească vre-un rol oficial în vreun partid. O dovedește apoi faptul, că într-o mulțime de țări ea a și ajuns în conflict cu guvernele. Se cunosc turburările din Italia tocmai din motivul «Acțiunii catolice».

Cum ar servi deci dl Valer Pop interesele Ardealului, care-i o provincie cu atâtea categorii sociale și religioase, cu pretenții și cu nevoi cari de multe ori se bat cap în cap, când domnia sa e silit prin calitatea ce-o are să promoveze bunăstarea politică a uniților. Domnia sa este prin calitatea de președinte al Agrului un *avocat* al uniților, al unei părți; cum să-l faci, atâtea vreme cât nu renunță la acest rol, judecător al tuturor părților din conflict?

Nu-i așa că-i absurd?

Atunci nu ierarhii ortodocși au zădărnicit numirea dsale ca subsecretar de stat? Eu cred că nu. Au zădărnicit-o papa, episcopii uniți și

Briand este președintele de onoare al Uniunii Paneuropene.

A doua manifestație a uniunii se petrece la Berlin în 17 Mai 1930, ziua când Briand prezintă tuturor guvernelor europene memorandumul său despre Paneuropa.

Mișcarea Paneuropei atinge astfel, abea în șapte ani, primul său mare obiectiv.

— Ce importanță are inițiativa lui Briand?

Inițiativa lui Briand a arătat, că mișcarea Paneuropei devine pentru întâia oară obiectul de vorbă oficială între guvernele europene.

În 1929 Briand întreprinse realizarea practică a Paneuropei.

După ce Briand, Stresemann, Beneș, Titulescu și alți oameni de stat europeni susținură cauza Paneuropei în sinul Societății națiunilor, Prima conferință europeană se ținu în 9 Septembrie 1929 cu participarea tuturor șefilor din delegațiile europene dela Geneva.

Toți participanții s'au declarat în principiu d'acord cu proiectul lui

Briand privitor la Paneuropa și l-au împuternicit să transmită propunerile sale guvernelor europene pentru ca ele să se rostească oficial asupra lor.

Acest memorandum Briand fu prezentat în 17 Mai 1930, în numele guvernului francez, cu rugarea de a-i da răspuns, tuturor guvernelor europene (cu excepția guvernelor rusești și turcești).

Briand cere acord intim între *Confederația statelor europene* și *Societatea națiunilor*, cea dintâi respectând competența celei din urmă.

Memorandumul cere crearea *organelor confederației europene* cu sediul la Geneva: o *conferință* europeană cu schimb periodic de președință, un *consiliu* permanent și un *secretariat*.

Memorandumul cere subordonarea chestiunilor economice celor politice. Se prevăd mai multe secțiuni în confederația europeană, de: Economie generală, lucrări publice, finanțe, comerț, igienă, administrație șcl.

Toate guvernele, invitate în memorandum la conferința paneuropeană

statutele Agrului. Eu cred că a respins onoarea însuși dl Valer Pop. Iar dacă nu s'a zădărnicit această năzuire din partea catolică, ei bine, a fost nevoie ca să intervină și avocații părții adverse. Prin aceasta nu se dă motiv la noi lupte religioase, ci se evită.

Alungarea nuntului papal
Lituania. În vreme ce guvernul spaniol pregătește legea pentru exproprierea latifundiilor bisericesti, iar guvernul italian ia măsuri energice împotriva «Acțiunii catolice» care amestecă domeniul religios cu cel politic, iată că guvernul lituan după denunțarea concordatului cu Vaticanul alungă pe nuntul papal vinovat de a fi instigat episcopatul catolic al țării să deslănțuie lupta pentru cultură, adică pentru toate acele pretenții ale catolicismului de pretutindeni de-aș servi puterea politică puterii sale, de-a dicta în toate chestiunile de viață ale unui popor nu prin forța sa spirituală, ci prin întrebuintarea brațului secular al statului.

Ce înseamnă catolicismul într-o țară și ce pretenții nesățurate de putere lumească, ce lăcomie după averi, după funcțiuni publice din cari să tiranizeze populația, și cum folosește spre aceasta cele mai nepermise mijloace, constatăm și noi din proprie experiență deși avem un număr atât de mic de catolici întregi și deși ne închipuim că catolicii «pe jumătate» vor fi fiind mai puțin pretențioși și periculoși ca cei întregi.

În orice țară în care există catolicism, e deschisă virtual lupta între marea majoritate a poporului acelei țări reprezentat prin puterea politică și între ierarhia catolică, instrument al Vaticanului, care reușește cum e și firească să strângă în jurul ei și un infim număr din credincioșii laici. Lupta aceasta virtuală devine actuală îndată ce împrejurările o permit: îndată ce spiritul public nu mai e încetușat de vre-un guvern tiranic mănuit de catolici (Statele latine ale Americii de sud, Spania, Portugalia, Franța) sau îndată ce catolicismul unei țări scăpat de sub teama unui regim drept și conștient începe să-și manifeste pretențiile în toată amploarea lor (Italia, Lituania). La noi lupta aceasta n'a devenit actuală, nu pentru că pretențiile catolicismului ar fi foarte modeste, ci pentru că guvernele noastre sclave diplomației Vaticanului se grăbesc să împlinească tot ce cere catol-

licismul și nu se fac expresia spiritului public și doleanțelor poporului românesc. Un guvern care ar împlini această condiție, ar trebui să purceadă imediat la înlăturarea celui mai umilitor concordat și să înceteze a mai acorda catolicismului privilegiile cari sunt o ofensă și o nedreptate strigătoare la cer față de Biserica neamului, sortită suferinței și când e în țară străină și când e în țară liberă.

Ad. Nr. 3157/931 Plen.

CONVOCARE

În baza ordinului cu Nr. 3157 din 2 Iunie 1931 al Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, și în conformitate cu dispozițiile Regulamentului pentru procedură la alegerea de protopop, convoc Onor. Adunare protopopească electorală a protopopiatului Deva pe *Joi în 9 Iulie a. c.* în biserica ortodoxă română din Deva, unde se va sluji sfânta liturgie cu chemarea Duhului sfânt, ear la ora 11 a. m. se va deschide ședința adunării protopopești electorale.

On. membri ai Consiliului protopopesesc sunt invitați să se întrunească Mercuri în 8 Iulie a. c. la ora 17 (5 p. m.) la cancelaria protopopesce spre a examina actele concurenților și a stabili lista de candidare.

Dobra, la 18 Iunie 1931.

Iosif Morariu
comisar consistorial.

Din Zarand

O sărbătoare impresionantă s'a săvârșit în 14 I. c. în biserica română ortodoxă din Tebea și la sanatoriu E. Broșteanu dela Vața de jos, din protopopiatul Zarandului.

Gorunul secular al lui Horea, mormintele prefeților Avram Iancu, Ion Butean, al preotului Simeon Groza, eroul dela Știurțul Abrudului, cei 72 eroi căzuți pe Valea Jiului în războiul mondial aduși în anul 1924, — au inspirat pe bravi ofițeri ai regimentului de grănițeri din Deva, sosiți aici în frunte cu generalul Dimitriu, să se închine umbrelor mărețe și să aziste la cununia religioasă a camaradului lor, Constatin Secan cu Todorita Rizeșcu, originari din Galați, și staționați în Deva.

Cu încuviințare arhierescă s'a îndeplinit taina cununiei în postul s. s.

apostoli Petru și Pavel. Era o zi frumoasă de Iunie, cu livezile pline de flori și iarba verde. Sfânta biserică așternută cu flori și verdeată. Public ales, din Tebea și din Brad, totul a înălțat sfîntenia actului religios.

Serviciul, divin l-au îndeplinit parohul Ios. Tisu și preotul Dr. P. Oprea ajutați de corul tinerilor locali.

Pr. Dr. P. Oprea rostește cuvântul, scoțând în relief sfîntenia tainei cununiei și importanța ei pentru familie și neam. Mulțumind apoi nuntașilor în numele tebenilor, al căror moral l-au înălțat prin pietatea față de durerile celor ce-și dorm somnul de veci în cimiterul acestei sf. biserici, vorbitorul a schitat câteva momente din istoria tebenilor începând dela regele Matia Corvinul și până la eroii români dela 1848—49.

Cuvântul a fost urmărit cu mult interes din partea ascultătorilor.

Încheiat serviciul divin, și după felicitările obișnuite, nuntașii, în frunte cu preoții slujitori, au pornit cu automobile și autobuse, traversând comuna Avram Iancu, unde se înalță o bisericuță nouă, Lunca, unde se văd ruinele castelului lui Gergei, Cărstău, Birtin, cu vârful Prislop și Târnavă, în comuna Vața de jos. Aici pe un vârf de plai, înconjurat de brazi, stejari, platani, fagi, carpeni, plop, se zărește «Sanatoriul Ernest Broșteanu» al grănițerilor 9 din Deva, pe o înălțime pitorească.

În Vața de jos, cu băi sulfuroase, sosesc an de an mii de suferinzi. Din sanatoriu s'a deschide o panoramă admirabilă asupra plaiului dintre satele: Vața de jos, Târnavă, Oci, locuri memorabile în istoria ardeleană.

O cruce prea modestă eternizează jertfa celor căzuți în revoluție.

În sanatoriu s'a dat o masă fără lux, s'au rostit scurte și însuflețite cuvinte pentru Rege, biserică și armată, și s'au intonat cântări potrivite momentului. Masa s'a început cu rostitirea rugăciunii «Tatăl nostru». După 3 ore totul era gata de plecare. Dl general, în alese vorbe, arată că viața este viață, numai dacă o trăim după percepțiile Creatorului, în căsătorie întemeiată pe iubirea evanghelică. «Ura!» întreit a acoperit vorbele generalului, muzica a intonat «Să trăiască», nuntașii toți s'au depărtat la al lor cămin printre mulțimea entuziastă de țărani, cari încunjuraseră sanatoriul.

Pr. Pavel.

Pagina pastorală

PREDICĂ

— Rostită în biserica ortodoxă română din Buziaș, la 14 Iunie 1931 —

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh...

«Așa grăiește Domnul: nu sânt sfaturile mele ca sfaturile voastre, nici judecățile mele ca judecățile voastre...», ci cât e de departe cerul dela pământ, așa sânt de departe sfaturile mele de sfaturile voastre și judecățile mele de judecățile voastre.

(Isaia 55, 8, 9)

Iubiți frați creștini, — Prin grația lui Dumnezeu și cu binevoitoarea îngăduință a P. O. Părinte protopresbiter, vă vorbește un smerit servitor al altarului ortodox românesc din așezările ardelenne, din preajma umbrelor castelului Corvineștilor de Hunedoara.

Deși mi-am dat seama de pasul îndrăzelii mele, să cuvintez adecă din fața acestui sfânt altar, de unde dreptcredincioșii ascultători obișnuți sânt a asculta cuvântul unui distins orator bisericesc cum este părintele protopop și paroh din această de Dumnezeu păzită parohie: dl I. Gheța; deși mi-am dat seama că — poate — pe unii din ascultătorii mei, nu-i va mulțumi vorba simplă a unui modest preot dela sat, — m'am decis totuș să predic de aici, din îndemnul conștiinței mele, care îmi repetă cuvintele Domnului nostru Isus Hristos adresate unui bolnav vindecat de Dânsul, când i-a zis: acum că te-ai făcut sănătos, «întoarce-te la casa ta, întoarce-te către ai tăi, și povestește-le lor toate câte ți-a făcut ție Dumnezeu».

Te rog deci, bunule Doamne, fă ca «gura mea să grăiască înțelepciune, și cuvântul buzelor mele priecere», ca să pot vesti acestor credincioși ai Tăi, de diferite stări și ranguri, și adunați aici în casa Ta, din diferite colțuri ale țării, taina rânduelii Tale.

Prefă inima lor în pământ bun, ca primind sămânța aruncată, și înțelegând marea Ta îngrijire de oameni, să Te adoare din toată inima, până la ultima clipă a vieții lor.

Iubiți frați creștini! Ne este în proaspătă memorie înfricoșata catastrofă dela Costești, din Vinerea Patimilor din anul trecut. Și astăzi ne trece pe dinaintea ochilor înfiorătorul tablou al acelei dureroase întâmplări

din Septemvrie 1930, au primit invitarea.

Societatea națiunilor, în ședința plenară din Septemvrie 1930, s'a pronunțat, în unanimitate, pentru gruparea europeană. În scopul organizării ei, Societatea națiunilor a creiat o comisiune, numită *comisiunea de studii pentru uniunea europeană*, la care aparțin toate ministerele europene de afaceri externe sau reprezentanții lor. Această comisiune se ocupă de formele organizării viitoarei Confederații europene.

Ea însăși constituie primul element al organizației inter-europene și un pas către înfăptuirea Paneuropei.

— În ce consistă Uniunea paneuropeană?

Uniunea paneuropeană este organizația imparțială și supranațională a mișcării Paneuropei.

Ea a fost întemeiată în 1 Octombrie 1923 de Ricard N. Coudenhove-Kalergi.

Sediul său central este în vechiul palat imperial din Viena.

Toți europenii și toate organi-

zațiile europene pot intra liber în Uniunea Paneuropeană.

Programul oficial al Uniunii Paneuropene se cuprinde în următoarele:

1. Mișcarea paneuropeană este mișcarea masselor care, mai pe sus de partide, are drept țință: unificarea Europei. Uniunea paneuropeană e organul îndemnător al mișcării paneuropene.

2. Țința mișcării paneuropene este gruparea tuturor statelor europene, care vreau și pot, într-o confederație politică și economică, bazată pe pace și pe egalitate de drepturi.

3. Programul politic universal al Paneuropei este următorul: colaborare amicală cu celelalte continente politice în cadrul Societății națiunilor.

4. Uniunea paneuropeană evită d'a se amesteca în chestiunile de politică internă.

5. Uniunea Paneuropeană se împarte în secții naționale; fiecare stat își are comitetul autonom cu gestiunea sa financiară. Biroul central al Uniunii Paneuropene, care întreține

legătura între diferitele uniuni naționale, se găsește la Viena.

6. Semnul Uniunii Paneuropene este crucea roșie pe soare auriu. *Drapelul* Uniunii poartă semnul paneuropean pe fond albastru.

Imnul său este «Cântec de bucurie» din simfonia IX de Beethoven.

Organul Uniunii este revista «Paneurope».

Deviza Uniunii Paneuropene este vechea sentință creștină:

In necessariis unitas

In dubiis libertas

In omnibus caritas,

(Uniune unde e necesară, Libertate în cele îndoelnice, În toate lucrurile iubire pentru d'aproapele).

Președintele Uniunii Paneuropene este fondatorul ei, R. N. Coudenhove-Kalergi.

Programul Uniunii este alcătuit așa, ca să poată dobândi aprobarea tuturor acelorora, cari voesc, într-o formă oarecare, gruparea pacifică a Europei.

Pretențiile particulare, rezervele personale, naționale sau metafizice

trebuie să dispară în fața mărețului scop.

Centrul gravității chestiunii nu este în problemele speciale politice sau economice, ci în *formarea unei voințe europene*.

Eată pentru ce, or cine își dă seamă de importanța pericolului european, are datoria morală de a-l combate din toate puterile:

prin *mărturisire* pe față, că se

atașează la ideea paneuropeană;

prin *cuvânt* și *propagandă*;

prin *participare* activă la mișcare.

Numai forța în creșterea continuă a mișcării, numărul tot mai sporit și energia întărită a aderenților săi, vor mijloci realizarea marelui scop, care este: O Europă unificată, liberă, puternică și pacifică.

Vorbe înțelepte

Vorba de rău fuge ca glonțul; ear cea de bine se îndămolește.

De faci astăzi cuiva bine, mâne dela altu-ți vine.

pline de flori: Populația, aproape întreagă, a unei comune, 117 ființe, în majoritate tinere, în frunte cu preotul, în frunte cu învățătorul, strâns îmbrățișați părinți cu copii, frați cu surori, în câteva minute să fie distruși de flăcările lacome...

Ne-am întrebat: Pentru ce oare, Dumnezeu, a orânduit așa?...

Ne dăm seama, că acel popor, a fost ars de viu... tocmai la sfânta rugăciune... în casa Ta Doamne, când comemora cu pietate Patimile și îngroparea Unuia născut Fiului Tău, al Domnului nostru Isus Hristos... Pentru ce ai măsurat asupra acelui popor o atât de cumplită pedeapsă, tocmai când Ți-se închină Ție!?

În vreme ce căutăm neputincioși cauza acelei lucrări dumnezeiești, calificată de mărghinirea noastră drept «pedeapsă», eată glasul lămuritor al Domnului, pus în gura Pr. Isaia:

Făptură neînsemnată cum crezi a afla căile Ziditorului tău? Tu nu ești în stare să dai viață unei furnici; cum crezi să ispitești pe Celce a creat cerul și pământul cu toată podoba lor; află că: «nu sunt sfaturile mele ca sfaturile voastre, nici judecățile mele ca judecățile voastre, ci în ce chip este departe cerul dela pământ așa sunt de departe sfaturile mele de sfaturile voastre și judecățile mele de judecățile voastre»...

Iubiți frați creștini! La sentința dumnezească, cuprinsă în cuvintele acestea, noi trebuie să ne plecăm și să primim drept *adevăr*: că tot ce face și orânduește Dumnezeu, chiar «rău» de ni s'ar părea conform judecății noastre, — este *bine* făcut și spre folosul nostru.

Să cercetăm cu ochiul minții prin întunecimile zecilor de secole, strecurate înainte de zilele noastre, și vom înțelegi prin acele profunzimii ale trecutului catastrofe și izbitorare cataclisme. Nu nimicirea unei localități, ci stângerea de o clipă a unei întregi regiuni, chiar a unei părți de lume.

Cu ochii minții mele văd munții gigantiști cu piscurile până la nori, văd văile adânci și prăpăstioase, codrii și animalele sălbatice de uriașă înfățișare, oameni de o putere extraordinară... Ei bine, prin o hotărâre a Atotputernicului ocărmitor, acești munți zgărie nori, într-o clipă sunt scuturați dela înălțimile lor prin un vehement cutremur, îngropând la afunzimi de zeci și sute metri regnul animal și vegetal, clocotind deasupra un fluid de flăcări de mii de grade temperatură, și rămânând la domolire — un șes frumos și întins ca palma, cum ni se înfățișează astăzi **Bănatul**...

Vedeți, iubiți frați, «pedeapsa»: nu numai câțiva oameni carbonizați, ci o *lume* arsă și feartă în clocot de fier topit, cu oameni, cu animale, cu codri și munți cu tot. Tot ce a fost ieri viu și verde, astăzi e ascuns la sute de metri afunzime.

O Doamne, de ce oare o așa mânia a Ta asupra celor ce trăiau atunci? Multe și mari trebuie să fi fost păcatele acelor îndepărtați înaintași, când au provocat așa de neînțeleasă «pedeapsă». Așa exclamăm noi, conduși de mărghinirea judecății noastre.

Dar, eată că din nou ne strigă glasul Domnului: «Nu sunt judecățile mele ca judecățile voastre, ci în ce chip este departe cerul dela pământ, așa sunt de departe judecățile mele de judecățile voastre».

Și în adevăr, eată ce lucrează în continuitate Stăpânul. El îndrumă râuri de ape curgătoare subterane prin straturile de cărbune petrificate ascunse prin acele adâncimi, produce gaze și plămădeli din aburii cărbunelui încălzit, și acela străbătând la

suprafață din adânc amestecat cu apa care a spălat viețuitoarele de odinioară prefăcute în cărbune... o minune!... *alinează și vindecă diferitele și cumplitele boale ale generațiilor de ieri, de azi, și de mâine.*

Apoi, aflând noi de aceasta, și, putând să vedem în realitate lucrare dumnezească, cum nu vom striga plini de adâncă și sfântă admirație: «Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale»...

Cu adevărat, ca cerul dela pământ sunt mai înalte judecățile Tale ca judecățile noastre, căci Tu Stăpâne și când «pedepsești», — binecuvintezi. Tu și când lovești cu o mână, — reverseși îmbeșugate daruri cu cealaltă. Suprimi sau transformi generația unei clipe de pe un ținut, ca să protejezi zeci de generații în curs de multe secole.

Eată, iubiți frați, puterea «celui ce cu adâncul înțelepciunii prin iubirea de oameni toate le chivernisește, și cele ce sunt de folos tuturor ni le dăruiește». Eată, o vedem clar explicată și prin binecuvântatele izvoare de aici, din Buziaș.

Știința și civilizația a botezat cu nume de *acid carbonic* elementul cu putere vindecătoare din aceste izvoare; «darul și adevărul» nu rezidă însă în *numele* dat de oameni, — ci în însuși *elementul* creat de Dumnezeu. Află deci, creștine, că în fiecare «mărgea» care însoțește în baia ce o faci aci — *este puterea lui Dumnezeu*, este mila Lui față de suferințele tale.

Înainte de a încheia, mă simt îndemnat a adresa o seamă de cuvinte celor două categorii de ascultători ai mei: 1. Suferinzilor veniți aici din diferite colțuri ale țării, și 2. fraților și fericitorilor localnici din această comună.

Suferinzilor! zdrobiți de dureri trupești, și deprimați sufletește, bucurați-vă, și earăș zic bucurați-vă! Căci voi santeți mult mai fericiti ca bolnavul dela «scăldătoarea Viteza» din biblie. Acolo să vindecă un om la o singură dată; aici se vindecă zeci și sute și oricând. Acolo îngerul aducea *harul* vindecător *numai pentru o clipă*, cât trebuie spre vindecarea unui singur bolnav, aici este coborât harul dumnezeesc vindecător în mod permanent: ori când și ori câți se pot împărtăși de acest har.

Bolnavul dela scăldătoarea Viteza, după însăși alui mărturisire, «nu avea om» care să-l ajute; tu ai aicea oameni de știință și de inimă: medici pricepuți. Eată tot atâtea avantagii, tot atâtea superioare înlesniri de vindecare.

Un singur lucru să mai pretinde: *credința tare în puterea și bunătatea lui Dumnezeu*. Ai această credință? Ești mântuit. Omul, cu această credință, nu va zice: m'au vindecat apele din Buziaș, ci va zice plin de recunoștință: M'a vindecat Dumnezeu cu puterea lui vărsată în acele izvoare.

Caută deci, frate suferind, pe acel om-medic, care purtând știința în cap, poartă în inimă pe Isus Hristos. Vindecarea ta, în acest caz va fi mai dulce și mai satisfăcătoare, fiindcă a conlucrat la ea pe lângă credința ta și aceea a medicului tău, — deci «de cătră mai multe fețe s'a înmulțit și întărit darul» sănătății sale.

Ear vouă, fericitorilor localnici locuitori din această comună, vă reamintesc cuvintele sfântului apostol Pavel: Grijiți și să nu fiți nebăgători de seamă de *darul* care l-a coborât Dumnezeu în comuna voastră. Au nu socotiți că Atotputernicul, a cărui lucrare să simte pe tot locul: prin înverzirea firului de earbă, prin înflorirea spicului de grâu, aici la voi, acel Dumnezeu s'a hotărât să lucreze

și într'un mod deosebit: A întocmit adecă un sf. atelier de iurare minunată să vindecă boalele crunte ale celor suferinzi. Fiți deci recunoscători lui Dumnezeu pentru această distincție. «Cui i sa dat mult, dela acela se cere mult», așa spune scriptura. Vouă mult v'a dat Dumnezeu, și voi datori santeți a da mult, a da întreaga voastră inimă.

Și acum cătră Tine se înalță glasul meu, Dumnezeu. Îți mulțumesc că m'ai cinstit cu acest ceas, ca să vestesc minunile Tale unor credincioși ca cei pe care i-ai îndrumat astăzi aici în casa Ta. Fie ca adevăratele auzite să rămână pururea vii în inima celor ce le-au ascultat.

Doamne, ocrotește cu darul Tău acest loc, și pe toate cele asemănătoare din întinsul blagoslovit al scumpei noastre Români!

Reversă darul și simțul iubirii de aproape în inima conducătorilor vremelnici ai acestor băi, ca să se poată împărtăși și nevoiașii din binecuvântările acestor izvoare!

Întărește Doamne cu puteri trupești și sufletești corpul medicilor de aci, ai acestor colaboratori ai Tăi Doamne, în vindecarea bolnavilor!

Fie întinsă deapănarea dreaptă Ta peste altarul Tău acesta drept-mărturisitor și peste slujitorii lui, ca de aici să se reverse valurile razelor de credință strămoșească nelncetat!

Și pe noi pe toți ne miluește Doamne după mare mila Ta, Amin.

Pr. George Rain.

Școale ce se desfilințează

Se dau, din loc competent, următoarele lămuriri despre licee și alte școale ce se vor închide la toamnă:

Realitatea e aceasta:

Statul, își reduce cheltuielile cât mai mult, *deoarece nu mai are de unde să le acopere*. Ministerul Instrucțiunii a decis deci ca un număr de școale să treacă în grija *Comitetelor școlare*. Este ceea ce solicită, de mult, părinții elevilor din numeroase localități.

Unde comitetele școlare nu vor putea acoperi cheltuielile, se va aviza dacă nu e posibil ca elevii să fie trecuți la alte școale din localitățile respective sau din orașe apropiate.

În nici un caz, nici un elev nu își va întrerupe studiile pe urma acestei dispoziții.

Elevii școalelor de meserii trec la cei trei ani complementari ai școalelor primare.

Corpul profesoral disponibil va fi întrebuințat în acelaș scop al culturii și educației școlare. Profesorii vacanți vor fi puși să organizeze *polișta didactică*, a cărei lipsă se resimte adânc. Vor conduce biblioteci, școale de adulți, etc.

E vorba deci mai mult de reorganizare și de o nouă organizare, pe urma căreia statul va face însemnate economii.

Organizați Oastea Domnului

INFORMAȚIUNI

Subsecretari de stat au fost numiți: Păr. Ștefan Meș la interne și profesorul universitar V. Stanciu la domenii, având să se ocupe cu chestiunile ardelenesti. Demnitățile noilor subsecretari de stat, sânt — din motive de economie — onorifice.

Alegerea, făcută în persoana acestor doi distinși fii ai bisericii ortodoxe, este dintre cele mai nimerite.

Dela parohia noastră din Odorhei se anunță: Părintele Aurel Nanu, profesor la liceul «St. O. Iosif» din localitate, fiind numit de câțiva ani profesor de istorie la Școala normală a Arhiepiscopiei din Sibiu, va ocupa, cu încuviințarea I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae, începând cu 1 Septembrie a. c. acea catedră. Dsa va fi totodată și consilier supleant al Consiliului arhiepiscopesc. Prin plecarea părintelui A. Nanu, Odorheiul pierde un bun orator, un om cu multă voință și un intelectual sânguinos. Plecarea dsale lasă deci un gol, care se va resimți mult timp. Va trebui ales prin urmare un nou preot pentru parohia Odorheiului, un nou președinte al despărțământului «Astrei», iar la catedra de istorie va trebui numit un nou titular la liceu.

Nou protopop. Părintele Simeon Stana, asesor al eparhiei Aradului și redactor al gazetei oficiale eparhiale «Biserica și Școala», a fost hirotesit și ridicat la demnitatea de protopop în ziua de 10 Iunie a. c. de către P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului. Noul protopop are la activul său 20 ani de preoție. De zece ani redactează «Biserica și Școala» și tot de 10 ani îndeplinește și funcțiunea de asesor eparhial la sfânta Episcopie din Arad.

Indezirabil. Cardinalul primat, care la izbucnirea turburărilor părăsise Spania, voinde acum să se înapoeze în țară, a fost oprit la frontieră. Autoritățile spaniole au notificat cardinalului, că guvernul îl roagă să se întoarcă în Italia, căci prezența sa la Madrid este socotită astăzi ca neoportună.

Înjurătura pedepsită. Conform legii italiene, au fost pedepsiți trei cetățeni, dintr'un oraș al Italiei, și anume cu câte două mii lire pentru păcatul de a fi înjurat. Bună lege. Păcat că nu se introduce și în țara noastră.

Trenuri de sezon. De Joi, 25 cor., se vor pune în circulație, între București—Sibiu, trenurile accelerate de sezon 25 și 26, prevăzute în mersul general, cu plecarea din București la ora 23.15 și sosirea în Sibiu la ora 10.00; iar la înapoiere, cu plecarea din Sibiu la ora 20.15 și sosirea în București la 6.55. Trenul de înapoiere Nr. 26 va pleca din Sibiu la 26 Iunie. Tot pe ziua de mai sus se vor pune în circulație trenurile de băi 225 până la 230 între Sibiu și băile Ocna-Sibiului, după mersurile publicate.

Cu începere dela 15 Iunie 1931 Direcțiunea băilor Ocna-Sibiului pune la dispoziția publicului vizitator un autobus al societății tramvaelor electrice din Sibiu. Acest autobus foarte confortabil va circula zilnic deocamdată cu următorul orariu: din Sibiu pleacă dela Hotel Boulevard la orele: 8.30, 10.30, 13, 15.30, 17, 18.30, din Ocna-Sibiului pleacă la orele: 9.15, 11.15, 13.45, 16.15, 17.45, 19.15. O stație condiționată va fi în Piața Regele Ferdinand în fața magazinului «Motor-Lux» în Sibiu și la lacul Brâncoveanu în Ocna-Sibiului. — Prețul unei curse este 20 lei. Biletele de băi se pot primi în autobus.

Licitație publică

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 5 Iulie 1931, ora 3 p. m. consiliul parohial al bisericii ort. române din comuna Vlădeni, județul Brașov, dă în antrepriză prin oferte închise, reparațiile necesare edificiului bisericii din loc sub următoarele condițiuni:

1. Transportarea materialului de lemnărie necesară schelării din jurul turnului mare, precum și tot materialul lemnos necesar turnului mic care se va face din nou dela maximum Lei 24.800 (douăzeci și patru mii opt sute).

2. Demolarea tablei de pe toate turnurile dela maximum Lei 1300 (unamietreisute).

3. Invelirea turnului mare și a celor 4 (patru) mici cu table de zinc Nr. 13 arămată și unsă cu ulei dublu fiert (circa 100 m. p.) metru pătrat dela maximum Lei 400 (patrusute).

4. Sghiaburi în jurul bisericii, din tablă galvanizată și arămată Nr. 18, diametru 20 cm. cu cârlige de fier ornamentate, cu totul complet și așezat la loc, metru lung. dela maximum Lei 180 (unasutăoptzeci).

5. Burlanele necesare din tablă ca mai sus, inclusiv brățile necesare, diametru 14 cm. dela maximum Lei 180 (unasutăoptzeci) a m. lungime.

6. Două bucăți paratunele, unul în vârful crucii dela turnul mare și al doilea la crucea altarului cu câte 4 vârfuri de platină, conduse cu cablu de aramă la adâncimea necesară, cu o placă de aramă, cărbunii necesari și suportii necesari fixării, așezate gata la loc, dela maximum Lei 5700 (cinci mii șaptesute).

7. Materialul vechi rămâne în întregime proprietatea bisericii.

8. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a alege oricare dintre ofertele cele mai avantajoase.

9. Licitația se va ține în localul școlii primare din loc la data și ora sus indicată, pe lângă respectarea legii contabilității publice.

10. Alte condițiuni, ca cele de plată, se vor putea vedea în tot timpul în caietul de sarcini aflat la oficiul parohial.

11. Doritorii, se vor prezenta la data susamintită cu ofertele, depunând totodată cu ofertele 5% în bani gata, din valoarea lucrării, care se va întregi la facerea contractului la 10%. Vlădeni la 14 Iunie 1931.

Pentru Cons. parohial:
Pr. Al. Florea
paroh.

(24) 1—1

Toată lumea știe bine;
Tricot „EL-BE” face linie,
Elegant și talia slabă,
Hai la „EL-BE”,
hai cu grabă.

(25) 1—4

(38) 1—1

Publicațiune

Se anunță că în ziua de 29 Iunie 1931 ora 3 d. a. se va ține licitație publică cu oferte închise în localul școlii din Dârlos jud. Târnava-Mare pentru darea în întreprindere a zidirii noiei biserici.

Valoarea lucrărilor după deviz e de 1.286.000 lei.

Supraoferte nu se admit.

Planul, preliminarul și condițiile de licitație se pot vedea în orice zi la oficiul parohial din Dârlos.

Consiliul Par. Dârlos.

Nr. 185/931

(32) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Richișul protopopiatul Mediaș se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială 12 jug.
4. 8 stânjini lemne de foc dela comuna politică, făcutul lemnului și transportul privește pe preot.
5. Stola uzitată în parohie.

Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererile de concurs însoțite de documentele necesare în termenul legal subsemnatului oficiu protopopesc în Mediaș și a se prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial.

Mediaș la 12 Iunie 1931.

George Simplăceanu
adm. prot.

Nr. 184/1931

(33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Mojna, protopopiatul Mediaș se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință natură.
3. Sesiune parohială 19 jug. 1394 st.
4. 7 stânjini lemne de foc dela comuna politică, făcutul și transportul lemnului privește pe preot.
5. Stola uzitată în parohie. Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererile de concurs însoțite de documentele necesare în termenul legal subsemnatului oficiu protopopesc în Mediaș și a se prezenta în parohie în o Duminecă sau sârbătoare pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial.

Mediaș la 12 Iunie 1931.

George Simplăceanu
adm. prot.

Nr. 230.

(30) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III, Nucșoara, cu filia Mălăești, protopopiatul Hăteșului, se publică de nou concurs cu termen de 15 zile, dela întâia publicare în Telegraful Român.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat, potrivit coalei B.
2. Sesiune parohială de 32 jugăre (arător și fânaș într-o tablă).
3. Stola obișnuită în tract.
4. Câte două măsuri porumb nesfârmit și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă.

Concurenții își vor înainta cererile, însoțite cu documentele prescise subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul deschis, urmând a se prezenta și în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Hăteș, la 1 Iunie 1931.

Oficiul protopopesc ortodox român din Hăteș, în înțelegere cu consiliul parohial respective.

Sebastian Rusan
adm. protop.

Reverenzi - preotesti

După ultimele cerințe

Se execută în termenul cel mai scurt posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria

(22) 5—7

Dumitru Dusleag

Sibiu, Târgul Peștelui Nr. 12

In depozit: Ștofe și brâne în permanență

Nr. 272/1931

(30) 2—3

Concurs

În conformitate cu hotărârea Prea ven. Cons. arh. Nr. 1847 Plen. dela 2 Martie 1931 se publică concurs pentru întregirea protopopiatului ortodox-român al Sebeșului, cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

- 1) Venitele parohiale din parohia I Sebeș cu salarul de paroh dela stat.
- 2) Locuința din reședința protopopească.
- 3) Salarul protopopesc.
- 4) Diurnele dela vizitațiunile protopresbiterale.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs, însoțite conform normelor în vigoare, Prea Ven. Cons. arh. ortodox-român din Sibiu, în termenul indicat.

Sebeș, din ședința consiliului protopopesc, ținută la 14 Mai 1931.

Preș. cons. prot.:

Prot. Dr. V. Oană
adm. prot.

Secretar:

Gheorghe Albu

Nr. 4355.

«Aprobat»

Sibiu, din ședința plenară ținută la 2 Iunie 1931.

Consiliul Arhiepiscopesc.

Nr. 136/1932

(25) 2—3

Concurs repetit

Se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela data primei lui apariții în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa a III-a vacante Răușor, din tractul protopopesc Jiu.

Venitele parohiale sânt, în concordanță cu fașiunea din coala B, următoarele:

1. Sesiunea parohială, având: a) 2 jug. cat. 1097 st. p. arător; b) 107 st. p. grădină; c) 114 st. p. livadă; d) 12 jug. cat. pășune (în indiviziune cu comuna); e) 1 jug. cat. 846 st. p. cimitir. (Toate de dinaintea reformei agrare).
2. Două mierțe (60 litri) porumb nesfârmit de fiecare casă (77 fumuri).
3. 77 zile de lpcru.
4. Stola obișnuită.
5. Salariul, întregire dela Stat, Este și casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, sediul Petroșeni, jud. Hunedoara, în termenul prevăzut. Candidații se vor prezenta, în v'r'o Duminecă sau sârbătoare, la sfânta biserică, pentru a fi cunoscuți de enoriași.

Petroșeni, la 3 Martie 1931.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înțelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
protoiereu

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, trimițând prețul prin mandat postal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILLOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 300.—, plus spese postale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale din Sibiu:

Istoria Desprobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

La Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea

în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de

Arhiepiscopul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560.—, plus spese postale Lei 20.—